

KULTURA

IZLOŽBA Pariski ciklus Josipa Botteriija Dinija u Zagrebu

Dojmovi iz Pariza

ZAGREB - Akademski slikar iz Splita Josip Botteri Dini izložio je u Medijateci Francuskog instituta dio odabranih djela iz Pariskog ciklusa (slike, grafike i crteže), svojevrsnog autorova dnevnika u kojem je zabilježio brojne dijaloge s glavnim gradom Francuske.

Botteri je predstavio tri deset djela nastalih u dugom rasponu od sredine sedamdesetih godina, kada je prvi put posjetio Pariz i ostao očaran otkrivanjem privlačne moć ulica, crkava, palača, muzeja, galerija, trgova i života koji vrje na poseban način kao nigdje drugdje.

Botteri je osobito impresioniran rijekom Seinom, koja lako dijeli grad na dva dijela, istodobno ga i spaja i obogaćuje mostovima poput kamenih kopči.

Notre Dame i Saint Chapelle dvije su crkve u kojima je boravio najviše i upitao harmoniju i vitkost gotike i slikarstvo francuskih vitraja. Botteri i danas kaže kako valja uvijek poći do Pariza jer to je grad koji se ne zatvara nikomu, a u njegovim galerijama čekaju veliki razgovor, možda i na pouku jer, kaže slikar, dok se djeluje i stvara, uči se i otkriva. [Miroslav Pelikan]

UKRATKO

Monografija »Đakovačka katedrala«

ZAGREB - Đakovačka katedrala najveća je sakralna građevina hrvatske historizma i jedna od najvažnijih srednjoeuropskih sakralnih građevina 19. stoljeća, rečeno je ovih dana na predstavljanju monografije »Đakovačka katedrala« Dragana Damjanovića u Matici hrvatskoj. Autor je viši asistent na Odsjeku za povijest umjetnosti zagrebačkog Filozofskog fakulteta, a u knjizi se bavi pripremama, gradnjom i opremanjem đakovačke katedrale, posebice arhitektonskim projektima koje su izradili Karl Roesner i Friedrich Schmidt, tada neki od najcjeljenijih austrijskih arhitekata na području sakralne umjetnosti.

Monografija opširno obrađuje i unutarnju opremljenost katedrale, slikarstvo i figurativnu plastiku. Knjiga, prema riječima njezina recenzenta Zvonka Markovića, jest znanstveni rad od nacionalne važnosti, a Damjanović je uložio golemi napor da prouči znanstvenu građu o katedrali koja je dotad bila u potpunom neredu. [Hina]

Produljena izložba Jozе Kljakovića

ZAGREB - Izložba sakralnih crteža »Bojiti li se sinko ikoga« velikoga hrvatskog slikara Jozе Kljakovića (1889. - 1969.) na Rokovu perivoju broj 4 zbog velikog interesa javnosti bit će produljena do 10. lipnja, najavljuje se na tribini u povodu obilježavanja 120. godišnjice Kljakovićeve rođenja. U prostoru »Memorijalne zbirke Jozе Kljakovića«, gdje je izložba postavljena od studenoga prošle godine, kustodica Željka Ždelar i akademik Tonko Maroević govorili su o 16 crteža sakralne tematike kao dijelu Kljakovićeve donacije Gradu Zagrebu iz 1969., prvi put nakon 40 godina srednje i predložene javnosti. [Hina]

Tri dana jazza u Osijeku

Osječki proljetni jazz festival (Spring Jazz Festival Osijek) početkom idućega tjedna donijet će ovom gradu tri večeri zanimljive jazz glazbe. Održava se četvrti put, a glavni gosti bit će Jasna Bilušić i Miloš Krstić. Festival će 22. ožujka otvoriti jazz pjevačica Jasna Bilušić sa svojim sastavom New Deal, koji čine klavijaturist Hrvoje Galler, kontrabasist Saša Borovec i bubnjar Stanišavlje Muškinja. Predstavit će glazbu s novoga i vrlo uspješnog diskografskog projekta »Fifty Ways«. Iduće večeri na festivalu će gostovati trio Miloša Krstića, beogradskoga jazz glazbenika, kojemu će se na kontrabasu pridružiti Saša Ramjanac iz Pančeva, a na tenor saksofonu osamnaestogodišnji Dušan Vukmirović iz Apatina, student jazz akademije u Berkleyju. Zadnja večer pripast će domaćem, osječkom jazz sastavu, Kvartetu Argus, čija karijera na hrvatskoj jazz sceni traje već više od dvadeset godina. Činjenica da su kroz sastav prošli gotovo svi mladi osječki jazz glazbenici, pokazuje da je Argus svojevrsni inkubator. Osnivači sastava su gitarist Vjekoslav Miling i kontrabasist Davor Kuzmanović, a posljednjih godina s njima sviraju ali saksofonist Goran Schmidt i bubnjar Miroslav Farkaš. [M. Š.]

Jasna Bilušić

PREMIJERA »Osvajanje kazališta« Dubravka Jelačića Bužimskoga u ZKL-u

Prizor iz predstave

Umijeće u sat vremena

Redatelj Zoran Mužić kombinira žive glumce i lutke

Zrinka ŽORČEC

Kada je prije punih dvadeset i pet godina drama »Osvajanje kazališta« Dubravka Jelačića Bužimskog uprizorena u Zagrebačkome kazalištu mladih, bila je to prva predstava svečanog otvorenja kazališta koje je nakon 40 godina uselilo u svoju zgradu te i svojevrsni *hommage* konačnom kraju beskućništva jednoga kazališta.

Tri boje i tri svirača

Kada je prošlog petka premijerno izveden taj isti tekst u režiji Zorana Mužića u Zagrebačkome kazalištu lutaka, povod je bilo upoznavanje najmlađe publike s onim što jedno kazalište čini kazalištem.

Jednostavna dramska radnja započinje kada se na oglas za uređenje napuštena kazališta jave tri osnovne boje - Crvena, Plava i Žuta,

koje su dočarane manje-više pogodnim lutkama Sare Lovrić Caparin napravljenim od tkanine, a koje su animirali glumci Nela Čolje Prizmić, Matilda Sorić i Luka Peroš.

Vreckave i razigrane boje stigle su s nanjerom obojiti, ostaviti traga u kazalištu, ali pianove im trunku poremeti dolazak nove trojke.

Naime, isti je oglas privukao i trojicu svirača - crvka Tinga, mrava Tanga i dinosaura Sukrapinu, koji su došli osvojiti kazalište glazbom. Svatko od njih ima vlastitu predodžbu o tome kako će kazalište opet privući publiku, te se žestoko prepiru oko toga tko polaže veće pravo na kazalište.

Prepirke su u samoj predstavi i najduhovitiji element, posebice kada se žuti obrusi na Sukrapinu (kratica za suvenir iz Krapine), kojeg dojmljivo utjelovljuje Anđelko Petric, koji je sukladno podrjetlu lika podario mu

kajkavski dijalekt, što je svakako osvježavajuće čuti u kazalištu, poigravajući se njegovim imenom, te je Sukrapina čas Akrapina čas Svinjetina.

Nakon silnih razmirica i nadmudrivanja oko toga jesu li bitnije boje ili glazba, dolaze do zaključka kako je najbolje zajedničkim snagama pomoći u međuvremenu pridošlom Glumcu (Željko Mavrović) da on bude taj kojemu će pripasti čast da oživi kazalište jer bez svega kazalište može, ali bez glumca nikako.

Na pola puta

Zanimljivo samo predstavu kao lutkokaz. Mužić kombinira žive glumce i lutke od tkanine, drva, spužve, elastike i papira, a od velike su važnosti i duhoviti songovi za koje glazbu potpisuje Mate Matišić, jer su doprinijeli dinamici pomalo spore i donekle nekomunikativne predstave.

Možebitni razlog nekomunikativnosti s najmlađom publikom možemo potražiti u činjenici da je komad pisan za odrasle i prijenosom u lutkarski medij komad kao da je izgubio na svom prvotnom značenju, a sama predstava kao da je zapela na pola puta između predstave za odrasle i predstave za djecu.

Daleko od toga da »Osvajanje kazališta« nema svojih blistavih trenutaka, uz već spomenute prepirke treba izdvojiti i mrava Tanga, kojeg je oživio Boris Mirković daviši nu jamajčanski štih, ona jest poučna jer djecu u nepuni sat vremena nauči osnovne elemente kazališne umjetnosti i pouči ih da se sve lakše može kad se ruke slože.

Ipak, »Osvajanje kazališta« po svemu sudeći nije baš ponajbolje uspjelo u onome što svaka kazališna predstava želi, a to je osvojiti publiku.

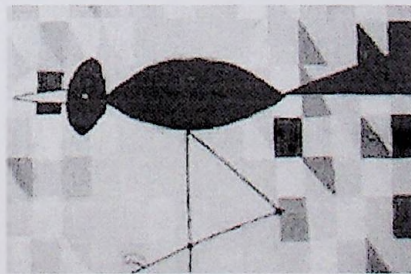
IZLOŽBA Antun Boris Švaljek u Galeriji Forum

Slobodni bijeg u humor

Martina KALLE

Naivni pogled na svijet koji određuju priče što idu s koljena na koljeno, a ponešto i od seoskoga župnika (»Zemlja je ravna ploča«), puka umjetnost neugladena na umjetničkim akademijama, malo anaroidnog humora jer ne mora umjetnost biti smrtno ozbiljna. Doda li se k tome zmice ludičkog duha, žličica pop-arta i prstohvat ironije, a sve uronjeno u žive boje - eto najnovijih slika i ponešto skulptura Antuna Borisa Švaljeka u zagrebačkoj Galeriji Forum.

Ili, kako bi to rekao Ivo Šimat Banov: »tržnica bezazlenosti i šaljivosti, slobodni i neškodljivi egzistencijalni i neki hrvatski slikarski Hyde Parku u kojem su sve ozbiljnosti ismijane ili dobrušno potapšane po ra-

Iz radova Antuna Borisa Švaljeka

menu, u kojima žive raznorodna bića, vegetacija, simboli, ikone, jer je sve u rukama gospodara imaginacije i slobodnog čovjeka koji se veseli i raduje, ali pomislani iz ruku kakva sveca zaštitnika, davno prije nego

što su renesansni majstori svladali umijeće perspektive. Iako je davnih dana okrenuo leđa minimalizmu i geometrijskoj apstrakciji, ne samo likovno već i životno, zamjenivši gradski asfalt otvoreno, doduše ne egzotičnim Tahitiem, Švaljek je i u tiglian dovoljan, dašak geometrizma ipak je ušao u najnovije radove. Doduše, tek kao pozadina na kojoj žive Tice hodačice u dječjim cipelicama ili Adidas tenisicama (opaska samog umjetnika!) ili kosovi žuta kluna, službena imena Kontraobavještajna služba. Eto rijetka slučajna da se politika naša svakidašnja nađe u umjetnosti!

Ako se surovi životu mežnomo pokloniti ili ukloniti, Švaljek bira poturje, a njegov eskapizam najslabije je vrste - humore.